

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

EUROPEAN SCHOOL OF BUSINESS

Європейський
транснаціональний простір

2022-2023

SYLLABUS

Course Name

 Європейський транснаціональний простір

Lecturer (s)

 Ліснічук Оксана Андріївна

Lecturer's profile

Consultations

online consulting

offline consulting

Вівторок 11.00-13.00
Третя середа місяця 16:00-17:00

Contact number

 +380 97 325 07 34

E-mail

 oksanalisinchuk@ieu.edu.ua

Discipline page

 <https://business.ieu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/robochi-prohramy/bakalavrat>

Form of final control

test

def. test

exam

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Дисципліна «Європейський транснаціональний простір» спрямована на формування у студентів системи знань стосовно структури, функціонування та особливостей розвитку європейських транснаціональних корпорацій, їх ролі у розвитку глобальної економіки, особливостей розробки та реалізації міжнародних інвестиційних стратегій, обґрунтування та прийняття міжнародних європейських інвестиційних рішень.

2 Передумова вивчення дисципліни

У процесі вивчення дисципліни студентам потрібно навчитися обґрунтувати доцільність використання європейського досвіду реформування в умовах модернізації та глобалізаційних викликів; аналізувати ступінь впливу основних напрямків глобалізації (інтернаціоналізація, інформатизація, інтеграція, вестернізація тощо); висвітлення ролі Європейського Союзу як учасника світової політики; вивчення концепції європейського транснаціонального простору шляхом виявлення провідних тенденцій його розвитку.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Європейський транснаціональний простір» є опанування студентами продуктивного глобального мислення та системи знань у галузі світової та європейської інтеграції, прийняття рішень у сучасному інтегрованому просторі з урахуванням аспектів глобальної кооперації та імплементації європейської бізнес-моделі у площину української економіки. Основними цілями вивчення дисципліни «Європейський транснаціональний простір»: розкривати тенденції становлення та розвитку європейського транснаціонального простору; здійснювати порівняльний аналіз моделей реформування європейського транснаціонального простору; вміти обґрунтувати доцільність використання європейського досвіду реформування в умовах модернізації та глобалізаційних викликів; аналізувати ступінь впливу основних напрямків глобалізації (інтернаціоналізація, інформатизація, інтеграція, вестернізація тощо); висвітлення ролі Європейського Союзу як учасника світової політики; вивчення концепції європейського транснаціонального простору шляхом виявлення провідних тенденцій його розвитку.

4 Результати навчання

- ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.
- ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
- ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- ПРН 19. Оцінювати участь підприємств у євроінтеграційних процесах та виявляти перспективи їх майбутнього розвитку.

5 Кредити ECTS

4 кредити ECTS / 120 академічних годин

6

Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1												
Тема 1. Історичний огляд, правові та інституційні основи європейського простору	8	2	1	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 2. Законодавчі та нормативно-правові акти у сфері європейської інтеграції	8	2	1	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Інформаційний та комунікаційний простір ЄС	8	2	2	-	-	3	7	1	-	-	-	6
Тема 4. Європейське транскордонне співробітництво	8	2	2	-	-	3	7	-	-	-	-	7
Тема 5. Безпека європейського транснаціонального простору	8	2	2	-	-	3	7	-	-	-	-	7
Тема 6. Розвиток та функціонування транснаціональних корпорацій в ЄС та Україні	8	2	2	-	-	3	8	1	2	-	-	5
Тема 7. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи	9	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 8. Концептуальні та теоретичні основи фінансової політики ЄС.	7	2	2	-	-	3	8	1	-	-	-	7
<i>Контрольна робота №1</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим розділом 2</i>	60	16	16	-	-	28	60	4	2	-	-	54
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2												
Тема 9. Транснаціоналізація української та європейської економіки	7	2	1	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 10. Особливості економічного механізму діяльності європейських транснаціональних корпорацій	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7

SYLLABUS

6

Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					заочна форма					
		у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2												
Тема 11. Регіональна політика щодо мінімізації соціально-економічних та культурних відмінностей між країнами-членів ЄС.	7	2	2	-	-	3	7	1	-	-	-	6
Тема 12. Міжнародні фінанси транснаціональних корпорацій	7	2	2	-	-	3	8	-	-	-	-	8
Тема 13. Міжнародна інвестиційна діяльність в системі європейського транснаціонального простору	7	2	2	-	-	3	8	1	-	-	-	7
Тема 14. Особливості формування та реалізації стратегії транснаціональних корпорацій	7	2	2	-	-	3	7	-	-	-	-	7
Тема 15. Маркетингові стратегії діяльності транснаціональних корпорацій	8	2	2	-	-	4	7	1	2	-	-	4
Тема 16. Функціонування ТНК у міжнародній господарській діяльності	7	2	1	-	-	4	8	-	-	-	-	8
<i>Захист індивідуального науково-дослідного</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Контрольна робота №2</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим розділом 2</i>	12	4	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
<i>Усього годин</i>	120	32	32	-	-	56	120	8	4	-	-	108

SYLLABUS

7

Перелік обов'язкових завдань

1. Історичний огляд, правові та інституційні основи європейського простору
2. Законодавчі та нормативно-правові акти у сфері європейської інтеграції
3. Інформаційний та комунікаційний простір ЄС
4. Європейське транскордонне співробітництво
5. Безпека європейського транснаціонального простору
6. Розвиток та функціонування транснаціональних корпорацій в ЄС та Україні
7. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи
8. Транснаціоналізація української та європейської економіки
9. Особливості економічного механізму діяльності європейських транснаціональних корпорацій
10. Міжнародні фінанси транснаціональних корпорацій
11. Міжнародна інвестиційна діяльність в системі європейського транснаціонального простору
12. Особливості формування та реалізації стратегії транснаціональних корпорацій
13. Маркетингові стратегії діяльності транснаціональних корпорацій
14. Функціонування ТНК у міжнародній господарській діяльності
15. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи
16. Стратегічні орієнтири включення України у фрагментацію глобального виробництва

8

Перелік вибіркових завдань

1. Стратегія транснаціонального виробництва і матеріально-технічного забезпечення. Типи виробничих стратегій та їхні властивості.
2. Визначення розташування міжнародного виробництва: методи аналізу одиної території, методи аналізу декількох територій, метод аналізу товарів за декількома територіями.
3. Розроблення і реалізація стратегії міжнародного виробництва та матеріально-технічного забезпечення: критерій прийняття рішення, будівництво й розширення закордонного заводу; об'єднання систем виробництва та постачання.
4. Стратегія міжнародного підряду: типи проектів, закордонне будівництво, завод як об'єкт експорту, особливості експорту заводів та ефективність цього процесу для країни-експортера і країни-імпортера; міжнародні виробничі консорціуми.
5. Екологічні наслідки виробничої діяльності ТНК.
6. Взаємовідносини «національна держава — ТНК»: гармонізація інтересів. ТНК в економіці економічно розвинутих країн.
7. ТНК в економіці країн, що розвиваються.
8. Наслідки господарської діяльності ТНК. ТНК і країни базування.
9. Етапи європейської інтеграції: події, досягнення, проблеми.
10. Сутність та види інтеграції як феномену міжнародних відносин.
11. Плюси та мінуси регіональної інтеграції.
12. Європейська ідентичність та проблеми кордонів Європи.
13. Досягнення та проблеми політики конкуренції ЄС.
14. Досягнення та проблеми ЄС у сфері культурної політики.
15. Досягнення та проблеми ЄС у сфері розвитку та співробітництва.
16. Досягнення та проблеми в економічній і монетарній політиці ЄС.
17. Досягнення та проблеми в освітній політиці ЄС.
18. Досягнення та проблеми політики з питань зайнятості та ринку праці і соціальної політики ЄС.
19. Досягнення та проблеми ЄС у сфері охорони навколишнього середовища.
20. Досягнення та проблеми у зовнішній та безпековій політиці ЄС.
21. Досягнення та проблеми у створенні Європейського простору свободи, безпеки та правосуддя.
22. Досягнення та проблеми у науково-технічній та інноваційній політиці ЄС.
23. Досягнення та проблеми мовної політики ЄС.

SYLLABUS

8 Перелік вибірових завдань

24. Досягнення та проблеми ЄС у сфері охорони здоров'я.
25. Досягнення та проблеми ЄС у сфері захисту прав споживачів.
26. Реформування ЄС. Основні зміни, внесені Лісабонським договором.
27. Лісабонська стратегія розвитку ЄС: цілі, реалізація, оцінка результатів.
28. Стратегія сталого розвитку в країнах ЄС і в Україні.
29. Умови розширення ЄС та критерії вступу як інструменти «трансформуючого впливу».
30. Розширення європейського транснаціонального простору: етапи, проблеми, досягнення.
31. Україна під впливом глобалізації, вестернізації та європеїзації: ризики та можливості.
32. Значення Копенгагенських критеріїв та Мадридського критерію вступу до ЄС для реформування системи державного управління в Україні.
33. Стосунки Україна-ЄС: етапи, проблеми, досягнення, перспективи.

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестер	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс рік (навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	5 семестр	так	3	Вільного вибору

10 Система оцінювання та вимоги. Загальна система оцінювання дисципліни

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів. Підсумкова залікова оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.
QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально – 100 балів, мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів.

Співвідношення між національними та ЄКТС оцінками і рейтингом студента: QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

11 Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну діяльність та балу за підсумковий контроль і виражається за багатобальною шкалою.

Оцінка з дисципліни, яка завершується заліком, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36), бали за індивідуальну самостійну роботу здобувача освіти (не більше 6) та балів за залік (не менше 24).

Загальний бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після завершення вивчення усіх тем дисципліни і складається здобувачами освіти у період залікової сесії.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

SYLLABUS

12 Політика дисципліни

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції та семінари у вигляді презентацій, кейсів, робота в групах, дискусій.

На заняттях та під час перебування в університеті студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

Викладач, у свою чергу повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти всебічному професійному розвитку студентів. Обов'язково дотримуватися навчально-тематичного плану, не спізнюватися на заняття, не допускати жодних проявів корупції, дискримінації, булінгу, цькування та утиску прав здобувачів освіти.

13 Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання екзамену в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання екзамену з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

14 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/011.pdf>

15 Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Duginets G. V. The innovative aspect of Ukraine's integration into global value chains. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2017. № 6(95). С. 48-58.
2. Охріменко О. О., Кухарук А. Д. Міжнародний консалтинг: навч. посіб. Київ: НТУУ «КПІ», 2016. 184 с.
3. Fortune Global 500. URL: <http://fortune.com/global500>
4. Фінансова архітектура економіки України в умовах глобальних трансформацій: монографія / М. О. Житар. – Чернігів: ЧНТУ, 2020. – 352 с.
5. Peculiarities of Applying the Methodology of Evaluation of the Financial Architecture of the National Economy / O. Rudenko, M. Zhytar, Y. Ananieva // Collective Monograph Association Agreement: Driving integrational Changes Vol. III, Accent Graphics Communications & Publishing, Canada, 2020 – P. 201-209.
6. Інноваційна модернізація менеджменту в умовах глобальної нестабільності: [монографія] / за ред. Горбового А. Ю. – м. Ірпінь, Україна – Білосток, Польща: Вид-во УДФСУ, 2018. – 305 с.

SYLLABUS

7. Lisnichuk O. / Modern theoretical approaches to the stability of the financial system assessment // Innovation in science: the challenges of our time: [monograph] / edited by M. Dei, O. Rudenko, Y. Tsekhmister, V. Lunov. – Hamilton, Ontario, Canada: Accent Graphics Communications&Publishing, 2018 – 555 P.

Допоміжна:

1. Рошко С. Європейська трансформація України до Європейського Союзу / В.А. Шинкар, С.М.Рошко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Ужгород, 2019. – Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство – Вип. 27/2019. – Ч.2. –С.112-117.
2. Chugunov I., Sidelnykova L., Sosnovska O., Zhytar M., Navolokina A. Tools for Assessing the Level of Adaptivity of the Financial Architecture of Economy to Financial Globalization Conditions based on the Capacity of Banks, Non-Banking Financial Institutions and Stock Market. WSEAS Transactions on Business and Economics. 2022. № 19. P. 1075-1084.
3. Melnyk V., Sidelnykova L., Sosnovska O., Zhytar M., Navolokina A. Synergy in The Regulation of Stock, Credit, Currency and Insurance Segments of the Financial Architecture of National Economy. 2022. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice. № 2 (43). 85-94.
4. Kachula S., Zhytar M., Sidelnykova L., Perchuk O., Novosolova O. The Relationship between Economic Growth and Banking Sector Development in Ukraine.WSEAS Transactions on Business and Economics. 2022. № 19. P. 222-230.
5. Zhytar M., Navolokina A. Areas of Ensuring the Development of Financial Architecture on the Context of Globalization and European Integration. Наукові записки Національного університету "Острозька академія", Серія "Економіка". 2021. № 23 (51). P. 62-66.
6. Zhytar M., Navolokina A., Psonka K.. Strategic Areas of Ensuring Financially Sustainable Development of Enterprises in Ukraine. The Baltic Scientific Journals «Socio World». 2021. № 6. P. 47-53
7. Житар М.О., Ясентюк А.С. Особливості функціонування банківської системи України в умовах пандемії COVID-19. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2021. № 1. С.113-125.
8. Житар М.О., Ярошук Т.Ю. Напрями забезпечення сталого розвитку підприємств за рахунок підвищення ефективності використання кредитних ресурсів. Проблеми економіки. 2020. № 4 (46). С. 312-319.
9. Сіденко С. Міжнародні фінансові організації у процесах економічної модернізації країн / Сіденко Світлана, Кульбіда Максим // Міжнародна економічна політика. – 2020. – № 1–2. – С. 100–136.
10. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.
11. Рощина Н. В., Шевчук О. А., Кустарьова К. М. Дослідження міжнародного фінансового ринку в умовах діджиталізації: нові можливості /Економіка // Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут», № 18 (2021): - С. 44-50.
12. Лісничук О.А. Пріоритетні заходи антикризового управління в провідних країнах Європейського Союзу / Лісничук О.А., Боярин Ю.В. // Міжнародний науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки», м. Хмельницький. – 2018. - № 1 (38) – С. 34-42
13. Лісничук О.А. Інституціональні чинники забезпечення регіонального розвитку / Лісничук О.А. // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, березень 2018. № 8(36). С. 53–57.
14. Лісничук О.А. Формування дохідної частини місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації [Електронний ресурс] / О.А. Лісничук, Н.А. Литовченко // Збірник наукових праць Університету ДФС України – 2018. – № 2 (53) – С. 169-180
15. Лісничук О.А. Активізація бюджетних інвестицій спрямованих на економічний розвиток в Україні [Електронний ресурс] / О.А. Лісничук, В.С. Гавриш // Приазовський економічний вісник. – 2018 –.№ 6 (11).

SYLLABUS

15 Рекомендовані джерела інформації

16. Ліснічук О.А. Переваги та недоліки використання криптовалюти на підприємствах: сучасний досвід та перспективи розвитку / Ліснічук О.А., Копотун А.М. // Міжнародний науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки», м. Хмельницький. – 2019. - № 1 (42) – С. 84-91.
17. Ліснічук О.А. Сучасні теоретичні підходи до оцінки стійкості фінансової системи країни / Ліснічук О.А. // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, березень 2019. № 12 (40). С. 124–131.
18. Ліснічук О.А., Матвіюк Т.О. Бюджетно-податкова політика: українські реалії та зарубіжний досвід. Вісник ОНУ імені І.І.Мечникова. 2019. Т. 24. Вип. 5(78). С. 118-124 [http://liber.onu.edu.ua/pdf/visn_econom_24_5\(78\).pdf](http://liber.onu.edu.ua/pdf/visn_econom_24_5(78).pdf)
19. Ліснічук О.А. Трансформація бюджетного інструментарію регіонального розвитку. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, березень 2020. № 16(44). С. 162-168. [https://esj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_16\(44\).pdf](https://esj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_16(44).pdf)
19. Ліснічук О. А., Сотник О.О. Порівняльна характеристика реалізації бюджетної політики країн ЄС та України у сфері формування дохідної частини бюджету. Проблеми системного підходу в економіці. Збірник наукових праць. Вип. 2(76) 2020р. Видавничий дім «Гельветика». С.97-103 <http://psae-jrnl.nau.in.ua/76-2020>
20. НБУ (2020). Звіт про фінансову стабільність – грудень 2020 року. URL:<https://www.bankofengland.co.uk/financial-stability-report/2020/december-2020>.
21. World Economic Situation and Prospects 2019 (2019). Available at: https://www.un.org/development/desa/dpad/wp-content/uploads/sites/45/WESP2019_BOOK-web.pdf.
22. Paul Griffiths (2020). The FinTech Industry: Crowdfunding in Context. Available at: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-46309-0_11.

Інформаційні ресурси:

1. Президент України <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України. <http://www.rada.gov.ua>
3. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>
6. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>

16 Рекомендовані джерела інформації

Якщо Ви бажаєте успішно засвоїти цей предмет, необхідно бути:

- наполегливим, уважним і допитливим;
- креативним і життєрадісним, відкритим для спілкування та дискусій;
- готовим отримувати інформацію і знання з предмету не лише на лекціях, а й у позааудиторний час.

До зустрічі!